UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Medicina muncii în mediul rural din România: realități, riscuri, profesiuni

Păuncu Elena-Ana

Universitatea de Medicină și Farmacie
"Victor Babeș" Timișoara

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale

Cuprins

- Medicina muncii
- Realități
- Riscuri în mediul rural din România
- Profesiuni în mediul rural
- Medicina muncii

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

MEDICINA MUNCII

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale
fundația ROMTENS
HEALTHY CITIES Belfast Working together for a healthier Belfast
ddd expertise

Ce este medicina muncii?

- Promovarea și menținerea celui mai înalt grad de stare de bine fizică, mentală și socială a muncitorilor din toate domeniile, prin prevenirea abaterilor de la sănătate, controlul riscurilor și adaptarea muncii la oameni și a oamenilor la locul de muncă.
  - ILO/WHO, 1950

Importanța medicinii muncii (1)

- Estimările Organizației Internaționale a Muncii relevă faptul că 2,3 milioane de persoane mor din accidente de muncă și boli, incluzând 360.000 accidente mortale și un număr estimat de 1.95 milioane boli fatale legate de profesie.

- În termeni economici, aproximativ 4% din PIB-ul anual este redus datorită costurilor directe și indirecte ale accidentelor de muncă și bolilor.

(FACTS ILO 2009)

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Importanța medicinii muncii (2)

- Majoritatea adulților petrec o treime din viață la locul de muncă
- Multitudinea pericolelor la locul de muncă

Agenți chimici	Lichide, gaze, pulbei
Agenți fizici	Zgomot, vibrații, radiații, microclimat, presiune atmosferică, iluminat
Agenți biologici	Bacterii, virusuri, paraziți, fungi
Factori ergonomici	Poziția corpului, mișcări repetitive, manipulare de greutăți
Factori psihosociali	Stres, munca în schimburi, de noapte, venitul, ș.a.

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Istoria medicinii muncii

- Medicina muncii a fost fondată de către medicul italian Bernardino Ramazzini (1633-1714). Lucrarea sa “De Morbis Artificium” (cu privire la bolile cauzate în mod artificial), publicată în 1700 a fost primul studiu sistematic al bolilor profesionale.
- Atunci când a preluat istoricul unui pacient, a adăugat întrebarea **"Care este ocupația dvs.?”**

Siguranța și sănătatea în muncă în Uniunea Europeană și România

- **Directiva 89/391/EEC**
- Fiecare țară membră decide cum va implementa directiva.
- **Legea nr. 319/2006**: instituirea de măsuri privind promovarea îmbunătățirii securității și sănătății în muncă a lucrătorilor

Piața muncii europeană

- În 2010, UE-27 a numărat 235 milioane de lucratori (forta de munca)

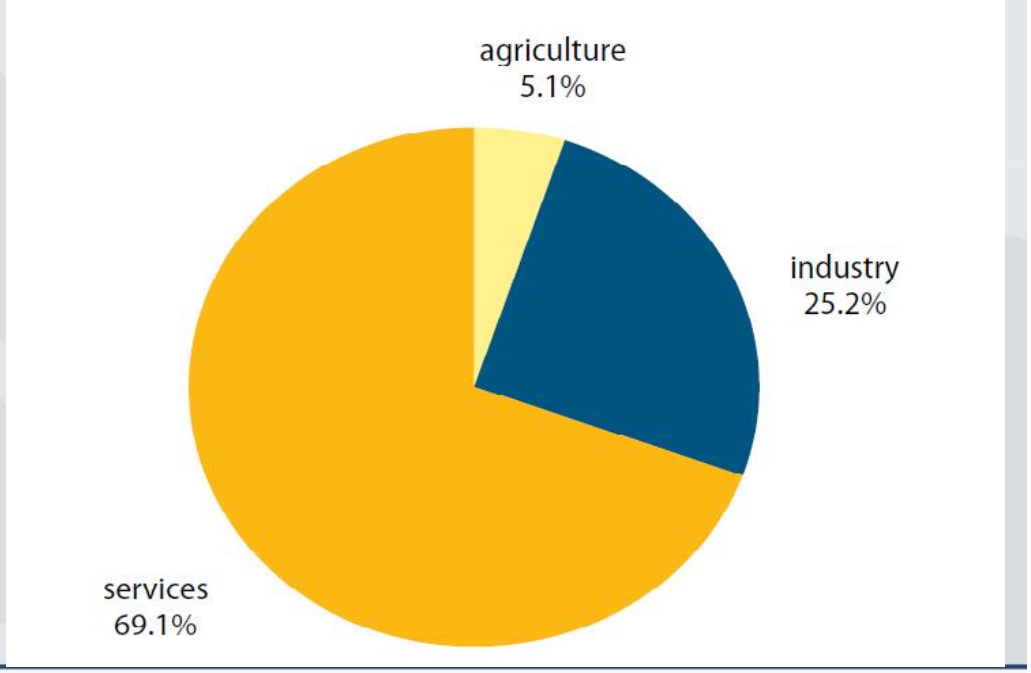

Incadrarea dupa sectorul de activitate, %

Factori cheie multipli

- Guvern – legislație
- Angajatori
- Lucrători și reprezentanții lor, sindicate
- Servicii de medicina muncii:

  Colaborare multidisciplinara: siguranța în muncă, sănătatea, igiena industrială, ergonomia, promovarea sănătății la locul de muncă, aspecte psihosociale, ...
- Și **TU**!

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRP POSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Si alte discipline

Psiholog

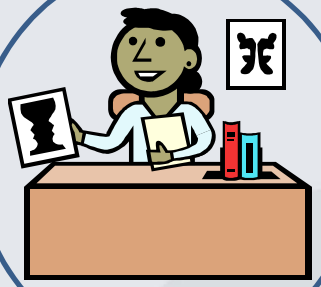

Igienist

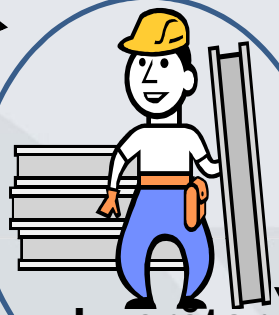

Lucrător

SSM

Medic

Asistent

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale

Rolul și sarcinile SSM

- Identificarea, evaluarea, controlul riscurilor generate de pericolele pentru sănătate la locul de muncă
- Oferirea formării și educației
- Supravegherea sănătății angajaților
- Promovarea sănătății și securității la LM
- Participare la reabilitarea profesională
- Acordarea primului ajutor

Relație bilaterală muncă - sănătate

- Efectul muncii asupra sănătății
  - Munca, un factor cauzator
  - Munca, un factor agravant
  - Munca, un factor contribuitor

  - Incapacitate si dizabilitate
  - Boală, boală profesională, accident de muncă

Relație bilaterală

- **Efectul muncii asupra sănătății:**

a) Negativ :

accidente, boli profesionale și legate de profesie, absenteeism, efecte asupra familiei

b) Pozitiv :

Stimă de sine, venit, învățare, socializare

Relație bilaterală

- **Efectul sănătății asupra muncii:**

a) Negativ :
incapacitate și dizabilitate

b) Pozitiv :
calitate mărită, productivitate crescută

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Realități în mediul rural din ROMÂNIA

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale
fundația ROMTENS
HEALTHY CITIES Belfast Working together for a healthier Belfast
ddd expertise

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE
OIRPOSDRU CENTRU

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Sara pe deal buciumul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapără-n cale...

(Mihai Eminescu, Sara pe deal)

Viața la țară ...
pace
poezie
luptă
realități ...

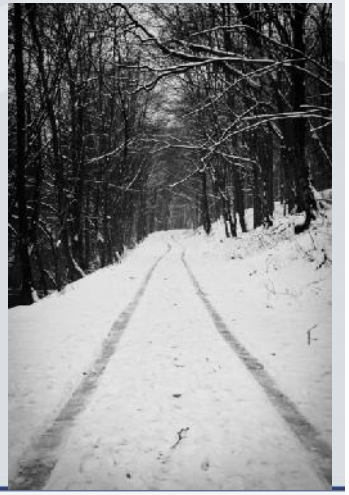

HEALTHY CITIES Belfast
Working together for a healthier Belfast

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Poezia s-a născut la țară...

Cinstite mâini, de soare arse
Şi înăsprite de sudoare:
Din truda săptămânii voastre
Trăieşte-a lumii sărbătoare.

(Octavian Goga, Graiul pâinii)

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale
ROMTENS
HEALTHY CITIES Belfast Working together for a healthier Belfast
ddd expertise

Realități (1)

- ȚĂRANUL ROMÂN
  - Harnic
  - Perseverent
  - Răbdător
  - Îndrăgostit de PĂMÂNT
  - În istoria sa, înșelat, exploatat
- 45 de ocupații - recunoscute oficial în mediul rural de nomenclatorul meseriilor din Romania.

Realități (2)

- ROMÂNIA –“fostă” ţară agrară, “**grânarul Europei”**
- AZI, după ani de cooperativizare, apoi privatizare, încă avem și:
  - Terenuri, case părăsite
  - Ferme - distruse
  - Irigații – amintire (în prezent, doar 2%)
  - Păduri - despădurite

Realități (3)

- Agricultură tradițională vs. agricultură modernă (mecanizare, automatizare)
- Deficit de mijloace de mecanizare, unelte, pesticide ecologice, bani, informație, cultură agrară
- Gospodării familiale, ferme, arendă, asociații agricole etc.

Realități (4)

- Forţa de muncă
  - Populaţie îmbătrânită, boli cronice
  - Fii satului părăsesc locurile natale în căutarea locului de muncă
- “Șomerii de la oraș” – se reîntorc la țară

Realități (5)

- Ferme moderne
- Comunități sărace
- În gospodăriile familiale FAMILIA este unită, lucrează şi trăieşte împreună zi de zi, element pozitiv, dar şi de stres;

  practică cele 45 de profesii
- Condiţii de izolare / departe de zonele locuite

Realități (6)

- Accesul la serviciile de prim ajutor calificat sau la tratament în cazul accidentelor şi urgenţelor este limitat în regiunile rurale
- Accesul la carte dificil, navetă
- Accesul la mărfurile industriale – la (mare) distanţă

Realități (7)

- Căi de acces – zone de munte, delta
- Calitatea drumurilor
- Cost mare al deplasării
- Recompensa financiară – vine târziu sau este neîndestulătoare
- Calamităţi naturale: inundaţii, cutremure, alunecări de teren, lăcuste, boli etc.

Profesiuni

Profesiuni și riscuri (1)

- Profesiuni și condiții **comune** cu cele din mediul urban: servicii, agroturism, comerț, manufactură (olărit, artizanat), IMM, construcții, mari întreprinderi, minerit etc.
  - Navetă și muncă în localitățile industrializate
  - Deplasări organizate/ neorganizate
- NU: medicul, preotul?!

Domenii ale agriculturii

- Acvacultura
- Agrofitotehnia
- Apicultura
- Avicultura
- Horticultura
- Moluscocultura
- Piscicultura
- Sericicultura
- Silvicultura
- Zootehnia

Meserii în mediul rural

agricultorii și muncitorii calificați din agricultură, silvicultură și pescuit, crescătorii de animale, de viermi de mătase și albine, legumicultor, grădinar, viticultor, apicultor, cioban, herghelegiu, fazanier, lucrător forestier, carbonitor, fasonator mecanic, drujbist, presator stuf, rezinator, precum și șef coloană exploatare stuf), vânzători de produse agricole, muncitori necalificati....

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Profesiuni specifice în mediul rural

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale
ROMTENS
HEALTHY CITIES Belfast Working together for a healthier Belfast
ddd expertise

Riscuri

Condiții specifice - România

- Clima
- Relieful
- Condițiile politice
- Economie
- Specificul național
- Mentalități

Riscuri

Riscuri profesionale (1)

- 7 zile / săptămână
- Zi-lumină, ritm continuu
- Pauze foarte scurte
- Somn nocturn insuficient
- Efort fizic intens, susţinut, 10-12 ore/zi

Riscuri profesionale (2)

- Efort static şi dinamic
- Poziţie ortostatică, aplecat înainte (săpat, plivit, muls ş.a.)
- Unelte vechi, ieftine, ne-ergonomice, greu de mânuit ce pot duce la răniri, accidente
- Utilaje improprii, vechi, uzate

Riscuri profesionale (3)

- Zgomote şi vibraţii - utilaje agricole (tractoare, grape, motocositoare etc.)
- Microclimatul (vara - iarna), intemperii (ploi, ninsori, furtuni, trăznet)
- Radiaţia solară
- Radiaţii electromagnetice neionizate

Riscuri profesionale (4)

- Zoonoze, înțepături-insecte, mușcături-șerpi
- Parazitoze
- Dermatoze cauzate de plante

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Riscuri profesionale (5)

- Pulberi profesionale (cereale, spori, pământ)
- Alergeni (polen, praf, peri de animale, venin de insecte, șerpi, ș.a.)
- Pesticide, insecticide (ne/cunoscute)

  defolianți, fungicide, ierbicide, larvicide, moluscicide, nematocide, regulatori de creștere a plantelor, repelanți, rodenticide.

Riscuri profesionale (6)

- Fertilizatori (amoniu anhidru, fosfați, compuși azotați)
- Aditivi alimentari (minerale, antibiotice, antiparazitare)
- Dezinfectanți și detergenți
- CO, uleiuri și solvenți, NH_3, H_2S, metan

Riscuri profesionale (7)

- Accidente (cauzate de condiții nesigure și acțiuni necorespunzătoare)
- Mecanice, căderi, fracturi, zdrobiri, traumatisme
- Electricitate

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

MEDICINA MUNCII (2)

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale
ROMTENS
HEALTHY CITIES Belfast Working together for a healthier Belfast
ddd expertise

Accidente de muncă

- Conform Anchetei Forței de Muncă, 6900000 persoane din UE-27 (15-64 de ani) au avut unul sau mai multe accidente in 2007.
  În fiecare an, 5.580 de persoane mor în Uniunea Europeană ca urmare a unor accidente de muncă, conform cifrelor EUROSTAT

Boli profesionale

- Organizația Internațională a Muncii estimează că un număr de 159.500 de lucrători din UE mor în fiecare an din cauza unor boli profesionale.
- Acestea sunt “situațiile în care expunerea profesională este singura cauză, sau cauza majoră", de exemplu: mezoteliom pleural cauzat de expunerea la azbest.

Boli profesionale - UE

Figure 11: Proportion of occupational diseases, EODS obligatory list, 2005

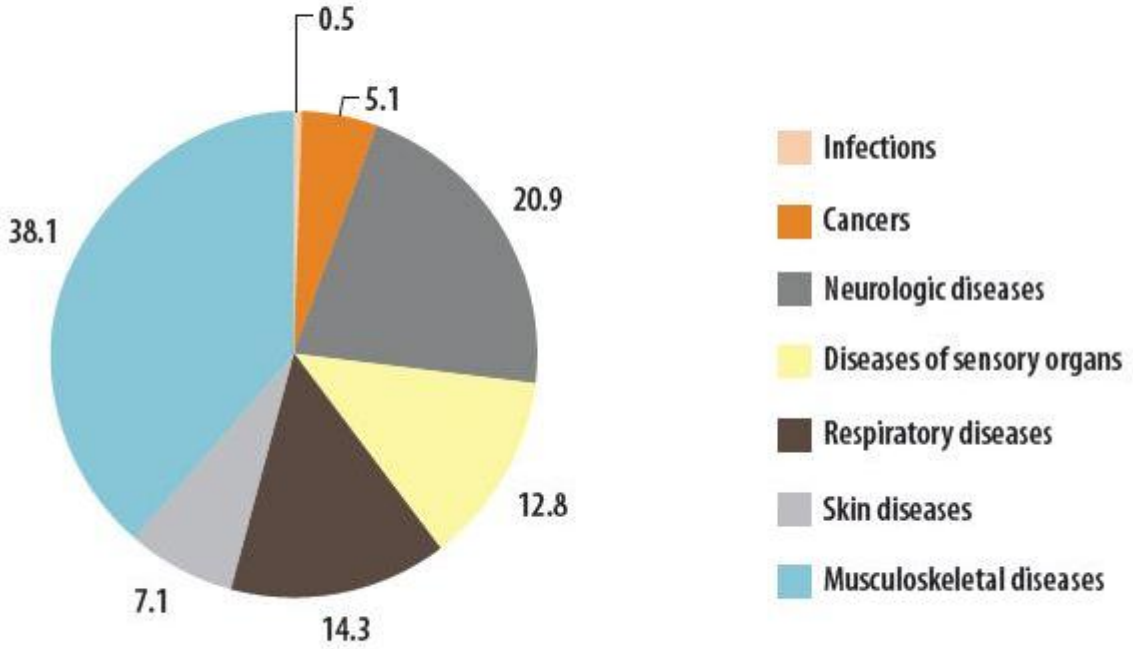

Source: EODS

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

"Iceberg-ul" bolilor profesionale

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale

Absenteism

Conform Anchetei Forței de Muncă (2007):

- 5 milioane de persoane în UE-27 au fost bolnave pentru cel puțin o zi din cauza unui accident
- 1,5 milioane dintre aceștia au lipsit o perioadă prelungită (o lună sau mai mult)
- 12,5 milioane de lucrători au fost bolnavi timp de cel puțin o zi din cauza bolilor legate de profesie

Plan de acțiune pentru viitor

- Medicii de familie sau/și specialiști sunt, de obicei, primul punct de contact de îngrijire a sănătății pentru mulți angajați
- Toți medicii si toate asistente medicale ar trebui să ia în considerare factorul de muncă și să acorde o atenție la efectele muncii asupra sănătății și vice-versa

Balanța cerințe LM – posibilități

Volum de lucru

Capacități individuale

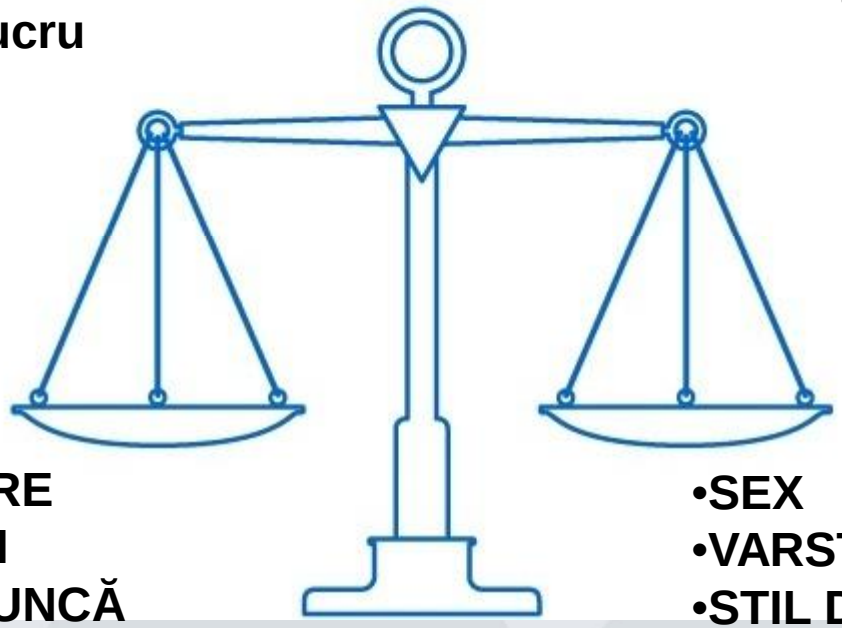

- **MUNCA IN TURE**
- **FELUL MUNCII**
- **MEDIUL DE MUNCĂ**

- **SEX**
- **VARSTA**
- **STIL DE VIATA**
- **BOLI EXISTENTE….**

Intrebări cheie

- **A**r putea activitatea pacientului să cauzeze sau agraveze / plângerea sau boala?
- **A**r putea plângerea / boala pacientului să aibă consecințe pentru activități și participare la locul său de muncă
- **A**r trebui să fie consultat de un medic de medicina muncii, sau alt specialist?
- **Poate fi realizat ceva pentru a preveni boala?**

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

De ce m-aţi dus de lângă voi,
De ce m-aţi dus de-acasă?
Să fi rămas fecior la plug,
Să fi rămas la coasă.

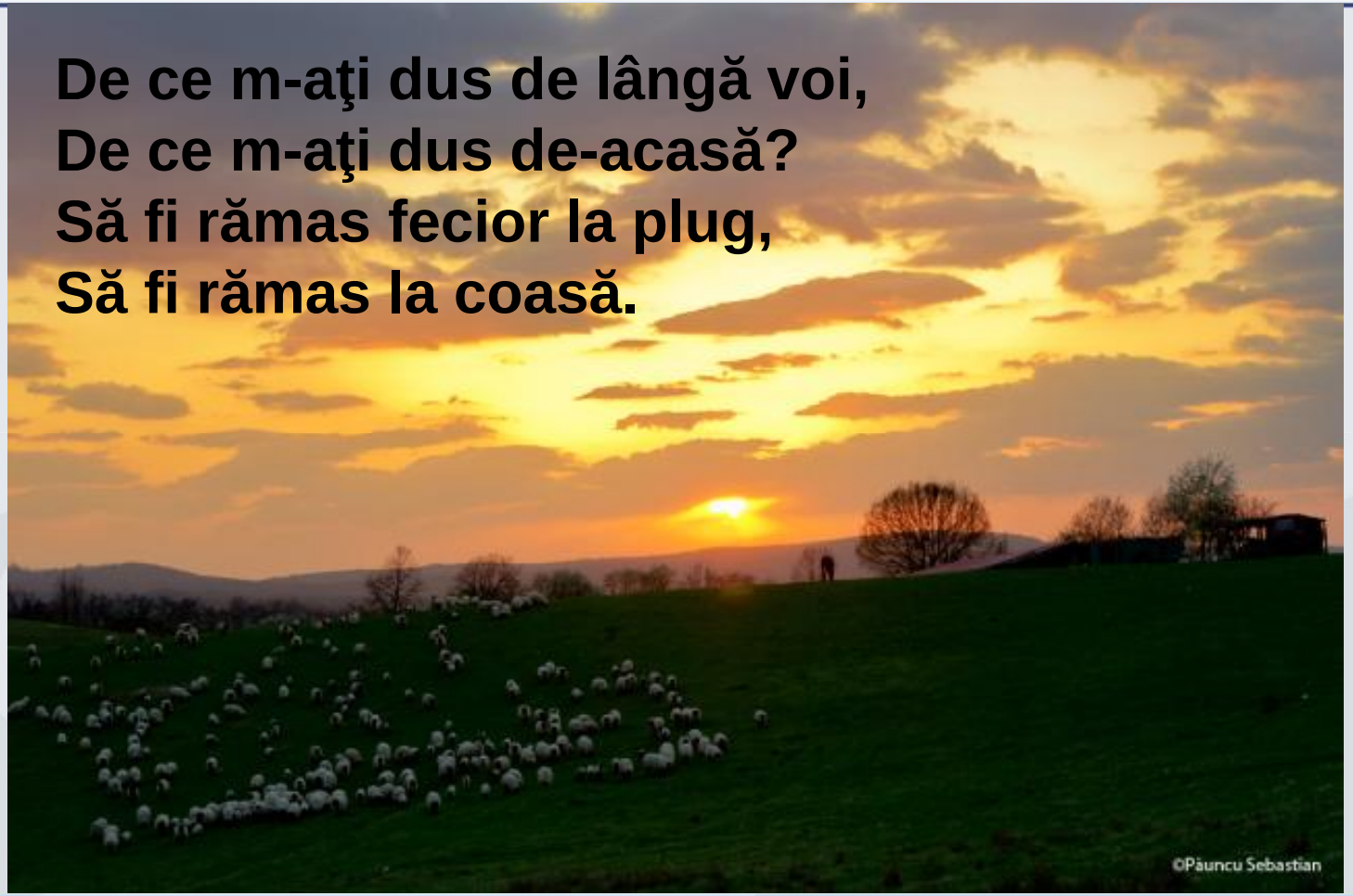

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale
ROMTENS
HEALTHY CITIES Belfast Working together for a healthier Belfast
ddd expertise

UNIUNEA EUROPEANĂ
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE AMPOSDRU
Fondul Social European POSDRU 2007-2013
Instrumente Structurale 2007-2013
GUVERNUL ROMÂNIEI MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE OIRPOSDRU CENTRU
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Atunci eu nu mai rătăceam
Pe-atâtea căi răzleţe,
Şi-aveaţi şi voi în curte-acum
Un stâlp la bătrâneţe.

(Octavian Goga, Bătrâni)

Dezvoltarea Resurselor Umane în Comunități Rurale
ROMTENS
HEALTHY CITIES Belfast Working together for a healthier Belfast
ddd expertise

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE
OIRPOSDRU CENTRU

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni!

Dezvoltarea Resurselor Umane
în Comunități Rurale

fundația ROMTENS

HEALTHY CITIES
Belfast
Working together for a healthier Belfast

ddd expertise

Va multumesc!